



## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Annales Ecclesiastici**

Incipiens ab Anno Domini D.XVIII. perducitur vsque ad Annum D.XC.  
nempe ab Anno primo Iustini Senioris, vsque ad quintum Mauritij Augusti.  
Complectitur annos LXXIII.

**Baronio, Cesare**

**Coloniæ Agrippinæ, 1624**

Iesv Christi Annus 545. Vigilii Pap. Annus 6. Ivstini Imp. 19. Totilæ Reg.  
4.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-14926**

caelis dicitur p[ro]p[ter]um e[st] in eccl[esi]a di[sc]i[pl]i[na]e Sancti Gregorii.  
† IN HOC T[er]MINO  
IACET FAMILIUS DE[MI]S  
GREGORIVS QUI VI-  
XIT ANNOS PL[es]C MIN.  
L[et]R[ati]O R[ec]ESSES IN PACE  
SAU[er]T NONAS FIERA.

Era D[omi]ni 333. e[st] is p[re]sentis annos. Ferunt co[n]ab-  
scolis atque vicini populus eum, qui in hoc sepulchro  
conditis habebut Gregorius, etiam tempore pluribus con-  
fusis miraculis, multaque inesse tam in ipso sepulchro  
figuram, cum in patiens ante quae picturam, quibus viti-  
fandis possit intelligi.

XIV.  
Vetus quod ab aliis scripti monumentis  
Gregorius ibi ob Goriorum & aliorum b[ea]t[ar]um  
Hispanis variatum illata dama obscura profusa me-  
moria resarcit, confutum fuisse videtur, ut Mag[is] us-  
bibet Gregorius Pontifex Maximus coleretur inde  
decima mensis Martij, qui eiusdem Ponitii s[an]cti natalis dies  
celebrari contineat, secundum iudicium Domini ad Samari-  
tanam: Non ad amos quid scimus. Eodem quoque modo  
vixit et dominus ipse S. Gregorius Papa cum ab Au-  
gustino ceperit, c[on]stituit Anglia quendam incognitum  
Suum martyrem: dum ve[rum] conferuerunt illic memoria  
Suum martyris, & populus, quem certo sciret esse marty-  
cum Suum coleret, misit illic certas reliquias Suum marty-  
reis, etiam tamen ibidem S. Gregorius tradere videatur,  
latis esse posse ad sanctarem viri indicandum & cultum  
eadem impendendum, si corpus incognitum, quod cre-  
dunt Sanc[t]i m[ar]tyris coruerit.

XV.  
Habeb[us] Ambrosius in Chronicis suis ex Refendio e-  
videt anni duo h[ab]et epistola extracta codem ferme  
modo his verbis:  
PAVL[us], CLARISSIMA FEMINA, FA-  
MVL[ia] CHRISTI, VIXIT. ANNOS  
XXII. XLI. DVO. RECES  
III. IN PACE LVI. ET FIERA.  
RAISERA D[omi]ni 333. itemq[ue] aliud eiusdem anni sic  
littera:  
DEPOSITO PAVL[us] FAMUL[ia] DEI  
V. XI. ANN. XII. ET VNO. RE  
QU[er]IT IN PACE. D. IIII. IDVS

MARTIAS ERA D[omi]ni 333. Habeb[us] quod & ex his di-  
fex, nam omnes illos antiquos Christianos nobilior-  
um fuisse dicunt, quam, dici famulum Dei.

I E S U C H R I S T I  
Annus 545.

VIGILIA PAP. IVSTINIANI IMP. 19.  
Annus 6. TOTILA REG. 4.

Q[ui] se sequitur ordinem temporum Christianorum quin-  
gentesimus quadragesimus quintus post Basil[icum]  
Centularum quartus idem bell[um] Gothicum decimus Pro-  
copio numeratur, cuius initio Bellissatus resocuit a bello  
Perico. (quod male paci velamento compresum,  
sabice vegetu) in Italiam ventens Romanum contulit:  
hoc plumbum Procopius, cum agi de bello Gothicu, d[icitur]  
ac etiam in historia de bello Perico. Quo tempore Totila  
sat Tiburis obdilem[er]to converterit, et p[ro]p[ter] predicio-  
num posito, cives omnes una cum ciuitate Perule in-  
termecot subiecti, summa crudelitate edent exemplu-  
bel latrato vero omnia militia constitutus, quod non tantum  
sibi vimini, esse sciret ut collatis signis cum Gothis de-  
cerceret, impeditum est Totila conatus est, ne mu-  
nitionib[us] Romanis detentis poteretur, multique Roma-  
nus, qui Vibens pro viribus erat, h[ab]et summam  
ex parte Procopio de rebas be[ne]dicta dicta sunt. Quod  
autem in M[ar]cella legitur, Bellissatum ipsum te Romanum  
contulisse, at; crucem autem lanci Petri bellissime ob-

tulisse, id quidam per suos factum oportuit: siquidem  
euni minime esse Vibens ingessum, ex Procopio: et fin-  
gulas et exultissime proleque colligi potest. Referri po-  
terat etiammodi oblatio, cum Vandalis deinde s[an]cti Roman  
Bellissar[us] vestigium cum sub Vg[er] Papa factum tra-  
dat, et in hilis, quod ad ea tempora rediret valeat: Sed eius  
verbis redi amai, vbi sic art[us]:

F[ab]r[ic]at. lib.

10

II.  
DONA OB-  
LATAS.  
PETRO A  
BELLIS-  
ARIO.

Bellissar[us] velut Romanus venit, ave amque crucem centum li-  
brarum, pretiosissimum gemmis exornatam, in qua duas victorias  
debet ipsi erat, beato Petru per manus Vigilius Papa oblatas, haec isti  
ad adductum id p[re]colum, comites, Vandalos sub  
iecciller, sed (vdiximus) nequamatu Vigilius uno Ro-  
mane praeter Ecclesie. De eadem cruce aurea, pud  
allatum isti leguntur: Oblatis beato Petru apostolo per ma-  
nus Vigilius Papa crucem auream cum gemmis per antem horas  
centum, in qua scriptis vittoriaris suis, certissima argentea deau-  
rata maxima duu[er]o, que sunt V[ir]go que hodie ante corpus beati Petri  
apostoli, sed & multa alia dona & elemosynas pauperum elat-  
gitu[er] est: Se itenam Bellissar[us] Patrium extodochis in via Lata  
& in Flaminia, multa exortatione Oratio monasterium (ad)lumen-  
talis, v[er]o & politiones & domum laurgia est, haec habuimus  
de his, que ad structuras adiuncta pertinent, haec olim cu[m]  
primo in Italiam venit ab ipso facta esse, omnes ut que po-  
tent, qui res ipsius a Procopio scriptis mandata  
exploratas habent.

Eodem quoque anno, nempe quarto post Consula-  
tum Baillii, Vigilius Papa, perente etiam Childeberto  
Rege Francorum, pallium dedit Auxilio Episcopo Are-  
late. Et, eidemque cum soas vices del[eg]at, commonito-  
rias ciuiliog[ra]phicas litteras, loco p[er] his verbis:

Dilectissime fratres auxilio Vigilius.

Sicut nos praesua charitatis affectu & gloriolissimi filii no-  
stris regi Childeberti Christiana denotione mandatis, vices no-  
stris libertatis voluntate constulim[us] fraternitatem tuam  
conuenti. Deus placit opera tanta, sed auditoriae dignacione  
aversatione v[er]o atque disfere, et boni cibis inno[n]tient, re-  
sumi circa iherusalem in eum iudicium nostrae dilectionis offertas.  
Conuenti cum tuis Doctori Gentium mandata recovere, quibus  
Tumultum discipulum tuum strictionis fundo horat[ur] di-  
cens q[ui] Exempli Leni et[er]no Fidelium in verbis in co[n]versatione in cha-  
ritate, fide, in clementia. Et sicut idem Apostolorum primo fa-  
liberima adhortatione precisus est, Paucite, quum vobis est g[ra]ce  
gen[er]is Dei, consequenti[us] adhortatione subiungit: Forma facti gregis  
ex animo. Et cum appareret in principio pauporum periculu[m]  
marie[bus] gloria ornam.

Si ergo inter fratres & coepicopos nostros in locis charita-  
tive vel preuentori auditoriis commissis, seminante illo auctore ex  
antiquitate, etiam dissones emergerint: adhibeatis robustis  
sacerdotibus numero competenti, rauis ac anonicis & apostolis a  
square disferte, et modis clementiis praelato rati[on]e fixitate quia  
Deo placitū desiformis nostrorum peccati regula conuenire.

Si quae vero certamine aut de religione fidei (quod Dei au-  
rat) aut de quibus negotiis, quod ibi pro sua magnitudine et ex-  
mari non posse, emergerint: et cum veritatis indignatione diligenter  
disferte relatione ad nos seruire destantes. Apostolice a seculis  
seruanda seruare, et reverenter fratrem ate vestra & operentis  
ratione disfere, pax, quia voce collata ejus ecclesia Dei quo vno  
est in tuto Orbe diffusa, stabili firmitate seruator, ne antiqui ho-  
bius post quiescere vixerint, nullum petra Christi Dei Domini &  
Saluatoris nos tristitia, si mare stabilitate persistat. Quae cu-  
litas et fraternalis vesti a melius per Dei gratias posuit implere,  
vicius Episcopii, quid ut te precessi volumini, auditoriatu[m] nostra  
et serice declarat. Nolle ergo de Pontificibus tuae per has vi, ei  
ordinationes communis (scit[ur] & ad eisdem locis quae nostra pra-  
scriptio) in longinquis nobiliter sis autem proficiat, nos so-  
lemnis more (decessore nostro predecessor) vestro similiiter conce-  
deremus, conseruant. Formata[m] vesti et charitati accepterit.

Oportet ergo fraternali ac vestram inseparabilem supplicationem  
Deo nostro preci effundere, ut damno filios nostris clementissi-  
mos Principes Iustinianum ariet[ur] honoris sua (super protet-  
te custodias, qui pro bonis vestis et charitati mandantes, su[er]e  
tegorissimo & excellissimo filio nostro Patricio Bellissar[us] pro  
quo item res conuenit exorare, p[er] abundantem deuotione Christi).

Chil.

III.

VIGILIA  
PAP. EPIS.  
AD AVKA.  
ARELAT.  
ENIS COM  
MONITO-  
RIA.

g. Tim. 4.

b. Petr. 3.

\*Saluato-  
ris.

VI.

SVII

a Mat. 5.

Childebertum Regem sed & antedolam ilementissimum Principem concepta gratia documenta paterna adhortacione feruntur. Bene enim Domini & Salvatoris nostri quia populus predicanus mandata ante oculos recinens quibus est brevi patet, quem si quis Dei vocavit. Et quia digna credimus ratione complices, et agiles vices nostri apostoli non debet oramus: sumi tuis eius si ut decolor tuo pro te efor nosfer sanctorum dationis Symmachus legatus contulisse beati Petri familiis auctoritate concedimus. Tavero, que de praecincti ordinacione nostra a direkte preceptione signatum, ad uerborum Episcoporum per charitatem suam volumen persuasus Domine incolamus collosas, frater charissime, Dat. XI. Kalend. Ian. Quarto. P.C. Bafili V. C. Quo etiam die idem Vigilium ad eundem Anxurium de cognoscenda causa Praetextari Episcopi hac litera dedit:

Dilectissimo fratri duxi ista Vigilie.

Licer fraternitatis vestra apostolica sedis vicibus attribuit, quae dorella auctoritate communissima generaliter emergentiam cauporum si disserunt dicunt: tamquam quia filii nostri in omnibus presbiteri, sed & Tarenti dicunt, qui ad nos a rura charitate dilectionis de Praetextato excessa est pro puerula petito, necessarium valde credimus speciales memorias negotiis examinatione praevi uero ancolitare nubare. Quapropter charitatem, quam Christo insinuat, sedentes, fratre alioquin vita tanta, hortantur, ut admittatur rebibendum fratris & Coepiscopi in officio numero & competente sufficientia ratione canonica veritate, & \* sapienti ordinatio disponat, quem decolorum nostrorum conuentus statutus, charitas vestra \* ratione proficiens, ne aliquem sibi ex laicis ad sacros ordinis fatus precipiti ex quoque facilius congregare. Dominus incolandum usq[ue] collobat frater charissime, Dat. XI. Kalend. Ian. P.C. Bafili V. C. IIII. Porro de causa Praetextati lapis ad iudicium revocatus plumbus ac Gregorius Turonensis. Verum album a Praetextato Rhomagensi hunc existimat: nam ille non spectat ad tempora Vigilli. Paucis: quomo dum in eligendum existimat de Praetextato Episcopo Aperiens clivitatis, que est in Gallia Narbone, it, qui faberceptus repertus. Concilii Epaenitii & Aurelianensi quartu. Sed quas codem die & anno idem Romanus Pontificis litteras dederit ad Episcopos Gallici subiectos Atelencos, accipe:

VIII. EDIST. VI. GALLI. PAP. AD. EPISC. GALLIA. b. 2. Cor. II.

Dilectissimo fratribus viuenter Episcopis provinciarum omnium per Gallicam, qui sub regno vel potestate gloriosissimi filii nostri Childeberti Regi Francorum constituti sunt, & his, qui ex antiqua confitudine ab Atelencis conservatis, vel coniaceantur Episcopi, Vigilie.

Quantum nos divina potentia apostolorum primi sedem non pro nobis misericordia, sed pro nobis misericordia pietate habere constituit, tantum nos de vocatione Ecclesiarum diffisi & pace & flato curam habere etiam convenient, cum Genitius Apollinaris influenta mea quotidiana, sollicitudo omnium Ecclesiarum. Quando ergo inter Domini sacerdotes & sancta & Deo placita potest maius concordia, ut si homines generi humanae antiqua nequitia conseruari & quantum seminare solent, ut, que absentiam nostram sedu apostolicae vicibus perfruendo spirituali gratia representant, uterum etiam exercitum? Quapropter ancana fratri & Coepiscopi nostro Atelencensi cunctis antistitis vices nostri acharius vestra nos edifice cogitatis: ut si aliquip quod ab ipsi sacerdoti amiserit contentus, congregatis filiis fratrum & Coepiscopis nostris, cancas canonica & apostolica auctoritate dictuimus. Deinde plantia agnitione diffisi.

Consecrationes vero, que quas Domine auferas in fidei causa configentes, ac tali emergetis facti negotiorum, quod promulgandis sine apostolicae fidei magistratu debet terminari: ad nos, & deinceps veritate, per te ut hoc dilatatio non sit. Et quia necesse est ut apud Deum proprie temporis Atelencensis Episcopus non tristitia fungatur, quiesces indicaretur expeditio pro locanda consecrationis communis. Episcoporum deinceps congregari per sona. Nudus incolendum sua forte mandato fitque si fuerit ad congregatio suspendatur, nisi aut corpora ut informant, aut infusa lassitudine excusat, venire prohibetur: et tamen, ut si, quo minus occurrit, rationabilis potest exceptione defendere, ad symposium pro suo presbyteri aut diaconi dirigat loco per ipsorum, quaecumque qui a nostro Vicario congregari soletur diffinitum sententia fuerit terminata, ad eum, qui absens est per eum per dulcedentiam, finierit & inuidelibilitate fermeatur: necesse est enim, quod

traxit in nomine Domini cuius familiis ad iracundiam, quae si sunt placita colliguntur, scilicet Spiritus non deesse praesentiam. Ita enim Christi dei Domini & Salvatoris nostri mandata nos inferunt, quibus ut c: vobis fuerint duo aut tres in nomine meo congregati, ibiero in mundo eritis. Quid ergo & affirmat subiuronem, quod Deus obligatus est in illa congregacione inter eum & cunctis, in qua se Dominus noster auctor ut pia promotione denunciat?

Illi pars auctoritate mandamus, ne quicquam Episcoporum sine predicti fratribus & Coepiscopis formata ad longinquaque loca audeat profici, quippe quia & decolorum nostrorum decoloribus cum quibus vices scilicet brevissime consenserent, tandem secundum insinuacionem his omniis obedientia Deos placita collo-  
diu pac, que a Christo Deo Domini & Salvatore nostro apostoli tamquam beccidario et nomine derelicta, in Ecclesia Dei quia una est tota Ordo difusa, forma stabilitate seruatur. Dominum vs incolumes collobat frater charissime, Dat. XI. Kalend. Ian. Quarto P.C. Bafili V. C. hic quidem hocnam, quo vel leti-  
quici iam item Auxarius videtur fusile defunctus; nam frequentius aliis ab eo dimesus, accepit Aurelianus reperit fusile Atelencensis Episcopus, ut suo loco datur famosus. Scias vero citatas a nobis & recitatas epistolitas acceptas esse ab Ecclesia Atelencensi, omni fide probatas.

Hoc item anno decimo nono Iustinius Imperator quartu a Colbo aduersus Romanum Imperium expedi-  
cio facta est, cum ipso primo gregi oblitus Edeliam, sed ita tamen, ut iam non contra homines, sed contra in-  
ternum Deum Christianorum bellum esset. vt Procopius  
hi verbis significat: *ut Antiquus Celsus in Romani-  
cru agnitus fuo inscrivit, in Mesopotamiam exercitum du-  
cent, quae quidem irripio non aduenit usquamq[ue] imperare,  
aut alium quamquam mortalius falla, sed in ipsam Deum,  
quem Christiani colunt, hac quide de Colbo Procopius,  
quod non exercitus Romanorum aduerit, sanctam repe-  
rit, sed diuinam virtutem in Christi imagine eius profligante exercitum. Quomodo autem id accidet, cum apud ipsum Procopium non legitur, quod Eugenius hac referens teflare le Procopio accipile, dicit necesse est intercessum mucilium que locum illum Procopi.*

At vero iam audiamus, quae ex Procopio le se ferre Eugenius proficit, cum ait: *Idem per Procopium litteris mandauit ea, que sunt de Edela & Agagare & reuersis commo-  
rata, & quendammodum Christi ad Alagaram scripta & epistola: deinde quo pacto Celsus, altera facta invenit fore, E-  
dela obliterare confinxerit, ratus ea & facta esse coniunctum,  
que de ea ciuitate omnium Fidelium esse ac ferme ceasim  
tempore, Edeliam nonquam ab hostiis suogrammatore. Quare  
in epistola a Christo Deo nostro ad Alagaram scripta non pos-  
tulat illa quidem ut studio ex historia Enisei cognovit Pan-  
philus, apud quem hoc epistola ad verbum recitat et, intelligere pos-  
sunt, sed tamen cum exstum conjectura effe, a Fidelibus non de-  
cantata sed, ut etiam creditur, ratissime enim exercitus predi-  
ctionem illam veram esse confirmat.*

Nam polygam Celsus exdem inuidelibilitate aggressus est, quia multos in eam imperio fecit. & aggressus adeo inge-  
nuerat, ut monachis illis facte transgrederet peccat, atque, co-  
plures monachas apparuerunt tamen infelix, sed obsecrata: Sed  
quendammodum res regula, exponit. Celsus primum mul-  
tibus suis imperiis, vii magnum strenuum horum, quibusunque  
exercebat, ad virum obsecrando etiam cengerat. Quibusdam fe-  
citur in vnum coactuatis, in que orbe dicitur, ac gerere in me-  
dium miscit, ex quo res viri multum recta dirigit, atque ex-  
trahit pedem suam, legno & aliis materiis congerit impedita. Tam  
ita in illis salmine, & cum altissima etiam maxima superat, ut te-  
la in eis, qui iniquo prout loquuntur capta, suo pericula obse-  
cunt, personam sacre posse. Ut quia obseci erant violenter  
gerent infar menses viri a propinquis, & versimile esse belles  
in eam pedem impedita et prima mente et regina aggressum so-  
stiterunt molitorum, in quo cam ignem inticere, ac cum plana fui-  
re etiam flammam ligna agere absumpit, ipsum agere sed ex-  
tra. Quae quidam monachus confusa, rogoque accens, muti-  
quam faciebat quod intendebat, propterea quod lignum occupare.  
At ex extremis igitur, cum desperatione debilitate ferre succum-  
berent, leviteram etiam in diuinum dicimus fabricatam, quam

c. Mat. 5.

X.  
COS-  
H. HORS  
INVADIT  
EDESSAM.  
d. Prosp.  
b. Prosp.  
lib. 1.XII.  
Eu. gr. 4.  
+ 4. 26.  
CONTRIV  
CORNU  
IN OPP.  
GRANDA  
EDESSA.

XIV.

non benevolens manus ejus erant, sed Christus Deum abagaro (quando nubes cum vides eis) misericordia preferunt: etiam quia fons quem confinxerat, importatam aqua conspergens, ex quo non parum in regnum ac flumen ignorum immutare, et dissipantem fidem illorum, qui ita molebantur subducere, quod ab aliante heretico aquam poterat; iam saepe angustias fuit. Nam exemplo hominibus a conceperet flumen, & deinde in carbones redidit ad ligna superponens, ut indecne deposceret, non transmiseret. Vbi vero qui obfusum procul ait, videt fontem in submerso imperio, et flumen maceratum ad festis iudicandi exstantem partus inducent leges, tunc sapientia & sapientia genere materis adflammant concipientem apta parturient, unde conciuntur in agerem quae summae iusta ipsa iacenti vi & imperio accedit, ex contracta. Quia quidam fons erumpens ex ipsis adest penitus obscuratus est, primitus, qui maceratur ignorante, exflimans sumum clivum non aliquid, quam al ipsi legamus effusum est.

Si vero tristes post flumen agnoscere tanta erumpentes rite faciat non quidem Perse, qui in se gressi cogobant, intelligere, in quod distinximus deuotissimis. Vix illi capi hunc quasi dominum in paternostri oratione, quod extra verbem erant, adrogantem dixerat, enim, ut refingente condiret. At regno agnoscere oportet, si non aliud quicquam cursum, que facile incipiatur accipere, magis ex ea fuisse adeo, ut totius ageremus ratiocinio, non per sensus vel cogitationem. Postremo igitur Confessio de ipsi postea deuictis, cum re vera inveniret, se tunc per aduersariam deuictam non proprieitate subiisse, quod in animalium inventari se levem, quem salutem omnino post aturum, dominum cum ignominia reuertit. Hoc deus in Procopio: sed (vir diuinus) ut ipso Procopio deus deranguit ea: quod de imagine Christi Eugetus narrat. In reliquo autem fuisse, quod summum collegit Eugenius, quod Procopio legitimus, aliisque plura, quibus diuina virtus in tuenta cuncte emunera post remunna vero addit, hoc ipso anno ad Iustinianum Imperatorem rediit, sive ob eum Regem Perfidum quinque annos Paesi induxit, hoc videlicet anno decimono Iustiniani Imperatoris.

Hoc eodem anno calo Greci, cum Latini historici tradidit de Patcharis tempore ex Iustiniani Imperatorem in Oriente etravimus esse. Ita plane permisit Deus, ut cum facta le immicisci Principes, & quae sunt facta, dum ibi vivunt, in exercitu labent. In Misella hactenus narrantur: Anno Imperij Iustiniani decimono, facta est magna venientia, rora, & olea, ac plena magna, & facta est iterum magna Constantinopolis, & eiusdem die sancti Pafise, cuius ergo affectu a carnis mensa Februario, die quartus, Imperator autem praecepit a deobdomadacarne non sponeri, & omnem carnis videnter aie deinceps, & apposuerunt, & nemo emebat, aut edebat. Porro paxima salutis est, ut Imperator iugis, & omnes ex populo seminata beatorum superflua, hec ibi Eadem hoc non anno Cedentem habet.

In Occidente etiam de Patcharis die anni huius exortum controvenerunt, intelligi potest ex concilio quanto Autentius his temporibus celebrato, ubi de Victoris cyclenderando haec sunt: eit canon eiudicem concilij primus bisveq[ue] placuit, ut secundum eis, ut haec secundum latitudinem Victoris ab omnibus facta die uno tempore celebretur, & facta annu singulis ab Episcopo Epiphanius de in milie determinetur. De qua scilicet sententia aliquod substantia regula vel regula per Metropolitarios à fide Apollonica, secessit in tunc, hanc canon aduersus Iustiniani Imperatores edicta sibi quod fuisse non esset arrogans, in que eius edictum, quoniam hebdomada angustiora Quadragesima iustinianam. Sequentes enim, quod a partibus facta esse videbunt, illa mox adiderunt: Hoc etiū determinauit in milie, ut Quadragesima ab omnibus ecclesiis equaliter tenetur, ne. Quoniamque omnes aut Sexagesiman ante Pascha quibus sacrae precepsas induceret: sed neque per Sabbathum aliquo informatis quoniam solus quadragesimaliter iustum, nisi auctor Dominus praeceperat: Quod fieri scilicet Patrum facta iuste, ut si autem hanc sacram regnante intermissione quicunque, & discipline a sacerdotib[us] confessatoris hec Iustiniani Episcopi Gallicani aduersus temeritatem (vraparet) Iustiniani Imperatoris pro arbitrio facta miscentur,

Synodo commendatur, vt tamē vbi aliqua emerget ambiguitas, effet de his consulenda Apollonica fedes auctor illius fuit Victor Episcopus Capuanus, qui his ipsis temporibus (vt Beda testatur) vixit doctrina & sanctitate celebris, cuius natus dies in Ecclesiis figur xvii. Kal. Non. scripsitque dicit Beda cylcum suum ad confutandum cylcum Victorini Aquitanum, qui scripsit tempore Hilarii Papae, vt ex Gennadio liquet: Hunc autem ad tempora Iustiniani Imperatoris referunt, & tunc scripsisse Beda a testatur, Porto non hoc anno, sed post Consilium Balearum nouies, ex Victoriis seu Iustinini cylco obortam sile controversia, idem ipse Beda affirmat b: has addit: Conferunt tunc temporis Patchalis cylcus ad evitandos errores, anno post le quenam Chriti 547 exstat, sed multas ex parte inter antiquas Inscriptiones in Appendix.

Quod autem ad quartum Aurelianense Concilium pertinet, eius duos canones rediutiuimus, hoc ipsum his ceteris temporibus celebratum (hinc certus non ponatur annus) dubius est, non debet, cum magna ex parte illius Episcopi, qui in interficie tertio Anterianelli Concilio iudicem hunc quartu praesentes sive acque 'ubsciptissime' legantur, & inter alios Galus Episcopus Arutenensis, qui tam superioribus Conciliis Aurelianisibus nonnius per legatos prelio sive fuisse repertus: vnde sit, ut in hoc pontio Concilio ea accidisse putemus, que de ipso arque eius diacono Gregorius d' narrat his verbis: Apud Anterianensem autem vitem invenimus ab antiquo Marco Episcopo in exiuntrum tru[m]a, magni Episcoporum conuentus est congregatus Childerero Regi inveniente. In qua Synodo cognoscentes beatum Episcopum hoc esse rationem, quod contra eum fuerat missum, cum iniurias & cathedra sua resisterent.

Sed audi, quod subdat de eiusdem landi Galli diacono: Denique tunc in fermitate S. Galli Valentiniu diaconi, qui nunc presbyter habebat atque vacali, abiit. Cumque Episcopo alio Missus dicente, diaconi ille propter inlamentum patrum, quam pro Dei timore cantare volebat, a S. Gallo prohibetur, dicente fibi: Sine, inquit, filii: quando Domino inservies, nos celebraverimus solemnia, tunc & tu canere debes, nunc eius clerici concinmant, qui confecit Missam. At ille, & tunc se posse pronunciat. Cui respondet: Fave liber manu quid volueris, non explebis illi quoque negligens mandatum Pontificis, obit, & tam deformiter cecidit, ut ab omnibus irritatus. Adiuvens autem alia Domus, dicens sepe dicto Pontifici Gallo Missus, iustit abire: Nunc inquit, in nomine Domini, quid volueris, explicabis. Quod cum fecisset, in tantum vox eius praelata facta est, ut ab omnibus laudaretur, h[ec] Georgius, qui alias quam plurimas de sanctissimo vico praecellaras tes gellias & miracula narrat.

Hoc anno Iustiniani Imp. decimono missus Arcobindus maritus filius fororis Imperatoris, in Africam idem a Gontharide sibi subiecto Duce, sub quo aduersus Mauros Vandalum militabant, iam effecto tyranno, necaur sub fide praealito Reparato Episcopo Carthaginensi. Rem gestam Procopius ita narrat: Deinde Gonthar Reparatum ciuitatem Episcopum Arcobindum numeratum mittit, ut sub fidem incoluntur ad palatium venire maturaret. (conuenit nam enim fe Arcobindus vna cum coniuge in monasterio intra Chartaginem posito a Saionone Duce asificato, quod circuitum muro arcem reddiderat munitionem). Quod si contempserit, sive illum expugnatur, ac illos inter clivum ministrat. At colodus suscepit ab Episcopo mandatum metuens se statim venturum dixit, si latrociniis diuino de more prius abiulet, deinde per idem uerae eiusdem etiā certam salutem se datum. Præfisi itaque ei morem gesti, id euangelio redirentem, sequitur vestem indutus seruilem, neque Duci, neque vili militi viri conuentem.

Postquam vero prope palatium fuit factum Euangelium à Presule ac pries, in eum confitendum venit, promulgat, aliquandiu lacuit, pries & sacrum Euangelium, ac parvum suum tunc sacro baptimate abluit, per quod Praefisi lauaret, pretendens. Gontharis eum miseratus, ad eum quoque exhortans, surgere iussit: Omnia, quia Praefisi pollicuisse fuerat, se prefisitum affirmando. Postea equis eius & uxori & substantiam Cartaginem transiit mandavit: Deinde Praefisi miseri facies, Arcobindū & Alba-

na sicut.

a Beda de  
ex aet. sub  
iuglo.

b Beda de  
tempo, rat.  
c. 49. inf.

c. Antig. in  
ser. in Ap-  
pend. pag.  
161. n. 5.

XIX.

DE CON-  
CILIO

QUARTO

AVRELIA-  
NENSIS.

NENS.

d Greg Tur-  
v. vii. Janit.

Part. 4. 3.

XX.

DE DIA-  
CONOS.

GALLI.

XXI.

GONTHA-

RIS IN A-

FRICA

TYRAN-

NVS.

e Procop. de

bell. Vandal.

lib. 2.

XXII.

natum

AREOBIN.  
OCCIDI-  
TVR.

natum secum canare usit, ac Areobindum ante omnes in summo accumbere, post canam vero in cubili solam dormire coegerat. Vix Vlithium cum nimis aliis ab eo misericordiam & lenitatem & multa obsequientem, ac misericordiam, sicutque datus amplerem interfecit, non esse immortaliter dicens, in langam eius puto senectutem cauillando, hinc de tyranno Gontharide & nece Areobindi Procopius: quia ad finem eius commen- tari tradit post dies trigesima eundem Gontharidem dolo necatum ab Atabane Duce, quem coniatio executa, hisce d' fui e narratis, idem Procopius finem insponit historiarum, de bello Wandalico in hunc que anum conscripsit, quod felicissime inchoauit, ac pene abfoliuit deinde restaurauit, difficultimumque in dies redditum est crebris defectionibus populi, emer- gentibus nouis tyranis, postquam Imperator fuit eius iniuncti facie leges agentes in infamia Romanorum Pontificis morte impie coegerunt.

### IESV CHRISTI Annus 546.

VIGILII PAP. IVSTINIANI IMP. 20.  
Annus 7. TOTILA & REGS.

L

Equitor annus Domini quingentesimus quadragesimus sexus, idemque bellum Gothicum a Procopio vel dicimus numeratus, & post consulatum Basili quintus quo Totila Spolium in dedito accepit. Perimicatio obcedit, diuina obdictione frumenta nostra, denunciando necans Cyprinum, cui exultia etiam dicitur erat, occapuit. Scibit hoc omnia Procopius a pluribus, qui & tradit capi e modo Perthus à Totila prefectorum culto Meledium & Vlithium trans fugit. Sed quomodo tunc congerit factum Herculanicum chilensem citozis Episcopum subite martyrium, ex sancto Gregorio sic habebit:

Niger quoque Floridus venerabilis vir vita Episcopus narrat quidam memorabilis valde mirabilem (fuit hic Floridus) Tertius Episcopus sanctitate clarus, de quo inferius item sanctus Gregorius et memini: dicimus: Sicut simus Herculanius narrator meus, per nos initatus Episcopo fuit, ex conuacatione monasterij, ad sacerdotia ordinis gratiam dedulit. Totile autem per fidem Regis temporis camdem virbam annis septem continua Garborum exercitus obcedit, ex qua annis omnium saguntur, quis annis periculum terra non patet. Anno vero sepius mox nondum finito ob Islam in belum Garborum exercitus intravit, hic admonendum putamus, ex depravato codice pro mensibus annos postris Petrus et obdictionis: si quidem ex Procopio, qui vestigia Totila et alleclarus, apparebat ante presentem annum ab eodem Rege ceterum esse Perulum, utpote qui in illis expugnatis munitionibus intentus fuit. Pergit vero Gregorius:

III.  
SJERCV-  
LANVS  
MARTY-  
RIO CORD-  
NATVR.

Tunc inquit: Comes qui eadem exercitus praeerat, ad Regem totalem ruris nostri excepit, quid de Episcopo. Et populo fiti imberet: Cur ille praecepit, dicens: Episcopo primi a vertice capti via glori ad calamonem certiorum tollit & tunc caput eius amputat & omnium vero popularum, qui illuc inuenientur ex gladio extinguit. Tunc idem Comes venerabilis Heraclanicus Episcopum fuisse ratione mortalis dictum ex parte transtulit, etiisque, cum iam inter a vertice usq. ad palam non incedat, rex eius corpore exortus fabula videtur: mox, ut us illius extrahendum protinus. Tunc quidam humilitate pietate compalit, obsecrat caput certius apponentes, cum permissu sicutque, qui illuc expulsi inveniuntur ex auctoritate corporis Episcopi frumenta tradiderunt.

IV.  
T

Cumque etiam tandem cedens die quadragesimo Rex Totilla interficeret, ut duas viros illius, qui quodlibet obsecrarent, ad casu sua aliquas trepidationes remeauerant, ut qui prius fatus fugeat, et videntibus accepta reverentur: sed cum eis vita eorum Episcopos fuerat memor, ut ibi episcopum esse corpus illius quaterent, et hos in eis honoribus debitos in Ecclesia fratrum Petri Apostoli invenirent. Cumque eum effigi ad episcopum effigia terra, invenirent corpus prius pariter humum, reporto tanti die quod a secundo etiisque, et perminus plicatum, corporis vero Episcopi, ac si

dix eodem efficit se putuisse, & quod effidibus magna admiratione venerandus, quia ita caput eius vestitus fuerat corpori, ac sine quaque suorum obsecratibus, hec videlicet, et nulla vestigia scilicet apparuerunt. Cumque hoc & in terga vestent, exquirantes si quod signum vel de alia monstrari intuisse possit: ita famam aquae intermarum omne corpus inveniuntur est, ac si nulla hoc inciso ferri tergisset. hancenus de sancto Herculano Gregorius.

Sabidit vero Procopius, et Perthus mos Totilam ad Urbe ob fidem perecessit: et a qua cum oculo tantum milianus procidit abesse, de S. Cerbonio Episcopo per diacolum tracentrum populo exhibuit, quod S. Gregorius refutavit. Accidit enim, ut in dies magis angusti sit, crudelis barbarus: qui cum de ferocia sua montis S. Beatus, et quidam ad tempus tempestis vires viis effecit, camde duplo resumpit, ut intelligere potest non ex illo, qui ei sit fuit, tum etiam ex illis, que maxime dixerunt de crudelitate, quam exercitio in S. Cerbonio Popalonii Episcopum, dum idem barbarus Rex hoc anno in Tilia (ut tradit Procopius) verteretur. Rem gestam idem S. Gregorius ita narrat: Ut quoque vir et venerabilis Cerbonius Episcopus Episcopum magnam diuinam vestitum faciliter his probatum est. Nam cum vestigia fiducia validus efficit intentus, quando transientes milites hostiles subcepit, quis Gestu superuenientibus abscidit, etiamque ritu ab eorum nequitate abscondendo servatur. Omni dum Gorlorum Regi perinde Totila nascitum fuisse, crudelitatis inveniens in eis, etiamque in eis, tunc ipse cum exercitu se celabat, natus deinde, eumque ineflectendo populus viris ad deorum annos propria.

Cumque idem Rex perdidus in ipso quoque spectaculo confunditur in invidiamenta mortis Episcopi, magna suorum virtute confunditur. Tunc Episcopus de celis in medium est, atque ad eum mortem inveniens omnes viri expediti, qui dux humana membrorum carcerem, et Regi animos fatigare. Dimidius itaque vestiis ex tanta etiisque, qui accensum et contritus Episcopum petat, sed subito sue vestimenta solitaria, et si rursum, sibi quicunque immobile capite, lambens Episcopii pedes, et ipsius patientes omnibus detrahit intellexit, quia ergo illam rurum Dei & serena corda acent bonorum & quasi humana bestiarum. Tunc populus qui ad spectaculum venerabat, et omnes claram viris vestis in admirationem veneracionis. Tunc ad eum reverenter colentem ad Rex ipse permixtus est, utque cum quis supererno in seculo aetum erat: et vi deum fecit prius in custodia vita Episcopi noluit, sicut ad manus invenitum belum sequitur. Cuius etiisque, qui tunc praefestus fuerunt, alios nonnulli superfuerunt, eumque cum omnibus populis se vidisse reflectuntur. hac de S. Cerbonio Gregorius, qui de eodem, qui congerit tempore Longobardorum, maxime subiicit, sed de his non loeo.

Dicidit ergo fieri homo ab ipso humanitate, quam ramen cito exsucit, ut dicimus, verum eam solum ergo gloriosum culores cum ad Verbis obdisionem ventret, illis batam feruamur vestitum, idemque Procopius docet illis vestibus et illi Totila sicut per alias. Agrorum vero culturis, etiamque preciosa vestimenta obdat. Agrorum vero culturis, etiamque italieni modi nibil quippe minus, sed terram per intercidere, illis nisi fecerit ac ante imperium, siveque ad Republica tributar dependent, et fractas Denarios reportant. Hoc Procopius de Totila haec lege esiam de hostibus benemerente. Sed obelixis contumaciter omnino negavit. Etenim cum fuerit, qui Romae essent, fame labotare corpore omnem mox interclusi viam terra maria per quam victoria in ferri posset in Vlithio, ex quo factum est, ut flumen in Vigilio (tempore Sicilia milium in ipso Romano Portu in his locis confecta cepit. Rem gestam idem Procopius narrat, quid am finni anni huius configitique esse.

Hoc item anno Pelagius sancte Romane Ecclesiae diaconus fucus manu apertari apud Iustinianum Imperatorem Constantinopol, accepit succellere Stephanum, Romanum redit, ut Procopius tellatur, dum ait ipsum l'ad d'ante Verbis oppugnationem a Totila factam, effice reuersum. Hunc obtemperatus nactus occasio nem Iustinianus Imperator promulgavit edictum ad